

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi
Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LIV. An fides justificans sit Notitia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

nisi quoad spem meliorem.
AD VII. quest.

QVÆSTIO LIV.

An fides iustificans sit NO-
TITIA?

LUTHERANI, ut Kemnit. in exam. Tr. 1. part. 1.
ad fidem pertinet etiam Fiduciam, tum & No-
titiam. Et quod in fide sit.

1. Notitia, id est, cogitatio promissionum:
2. Assensus, statucentum eas ad se pertinere:
3. Desiderium iustificationis ex iis exoriens:
4. Fiduciam accedenti ad thronum misericor-
dix.

Deinde quia Scriptura tribuit cordi, quæ ad in-
tellectum & voluntatem pertinet. Vt, Mat. 9. Quid
cogitauit mala in cordibus vestris. Mat. 22. Diliges.
&c. extoto corde.

Denuo S. Bonaventura spem ait, quoad certi-
tudinem pertinere ad intellectum, ad voluntatem
vero quoad expectationem.

CALVINUS Infl. 3. c. 2. Affirmat, non igno-
rantiæ & sensus nostri submissione; sed co-
gnitione certa regnum cœlorum adiri: Quia
2. Tim. 3. damnantur semper discentes, & ad sci-
entiam veritatis nunquam pervenientes.

SCHARPIVS in Cursu Theol. scđ. 22. quest. 1.
distinguit Fidem: De implicita, quâ nec A-
postoli multa non distinctè cognoverunt; non controuerti, sed conuenire omnes. At
de fide Apprehensionis queri, id est, de sen-
sa particularis gratia, quo cupiunt crede-
re. Sic ait Fides non est assensus in rem incognitam;
sed ad eam requiritur Notitia Verbi & præcipue pro-
missionum.

SVADENT istis. 1. Singuli tenentur esse
parati ad reddendam rationem fidei omni
postulanti. 1. Pet. 3. Ergo fides est notitia; quia
hac illud opus.

2. Rom. 10. Credere corde, & confiteri o-
te fit ex præcedenti cognitione, id est, fide:
ergo hæc est notitia. Vnde Isa. 35. Cognitiones sui
seruus meus iustificabit multos. Ioan. 17. Hæc est vi-
ta aeterna, ut cognoscant te verum Deum, & quem
missisti Iesum Christum.

3. Sublato Verbo tollitur & fides; id enim
huius est basis. Isa. 55. Ioan. 20. Rom. 17. 10.

4. Sermo Christi in nobis inhabitare de-
bet in omni sapientia, ut & alios doceamus,
Col. 1. 16. & c. 2. 2. At huc opus notitia.

5. Fides Pontificis est sperandarum substantia
rerum: est ελεγχος seu Demonstratio, seu Convi-
ctio. Et res speratae nullam habent basim in in-
tellectu. Vnde Quod subsistit in intellectu est
notitia; at fides ibi subsistit. ergo: Et Demon-
stratio fit ex præcedente cognitione. Et Convi-
ctio fit per argumentationem, in qua est notitia
principiorum.

6. Fide intelligimus ea, quæ fide appre-
hendimus: Heb. 11. 3. Ergo fides est notitia.

7. Fidem melius definiri per ignorantiam
quam per notitiam, ait Bell. 1. 1. c. 5. 7. Ergo
fides est ignorantia: Per fidem, id est, igno-
rantiam iustificamur: id per peccatum: quia
ignorantia illius, quod scire debemus, pec-
catum est.

8. Fides non habens notitiam est inferior
habent aliquam: at Pontificalia habet nul-
lam; diabolica & historica aliquam. Iac. 2. er-
go illa est hac inferior.

AUTOR. I. Fides non est notitia, sed
Assensus.

1. Teste S. Scriptura in meo Anti-
christo. p. 4. q. 30.

2. Ita S. Patrum consensus. S. Iren.
l. 2. c. 45. Melius est nihil omnino sciendum
credere Deo, & perseverare in eius dilectione;
quam per questionum subtilitates, &
multiloquum in impietatem cadere. S. Hil.
1. 8. de Trin. Habet non tam veniam, quam
premium, Ignorare quod credas. Quia ma-
ximum stipendium fidis est, sperare que no-
scias. S. Aug. epist. 102. Si propter eos so-
los Christus natus est, qui certa intelligentia
possunt ista discernere: penitus frustra in Eccle-
sia laboramus. Quare, lib. contra epist.
fund. c. 4. Turbam non intelligendi via-
citas; sed credendi similitudines tuis simili fac-
it. Idem tract. 27. in Ioan. Non quia co-
gnoverunt, crediderunt; sed ut cognoscen-
tent, crediderint. Serm. 189. de temp.

Vocaris fidelis, non rationalis. Accepto baptismo dicimus; fidelis factus sum, Credo, quod nescio, Sic & ceteri.

3. RATIO. In credente est Apprehensio, & Iudicium seu Assensus: At Apprehensio est quid fidem præcedens, non fides; ceu & infideles mysteria fidei apprehendunt. Neque apprehensio est propriè notitia. Assensus verò, sequens Rationem rei, est notitia: at sequens Autoritatem proponentis, est Fides. Vnde S. Aug. l. de utilit. credendi c. II. *Quod intelligimus aliquid, rationi debemus: quod autem credimus, Autoritati.*

DICO AD I. Ratio articulorum fidei est duplex; Diuina; vt Reuelatio; Humana; vt Conformatio eorum ad intelligentiam nostram, seu conuenientia. Vnde Apostoli dicti sunt TESTES, non Magistri Quare fidei non est notitia, nisi supernaturalis: At reuelationis, Testimonii, Consensus Ecclesiæ habetur notitia.

AD II. Fides infusa prior est in intellectu, quam in cordis affectu, seu oris effatu. Sic & Cognitio Christi est effectus Fidei infusæ, presupponens reuelantem autoritatem. Sic Aug.

AD III. Fides est ante Verbum scriptum: Nam Adam, Abel, Enoch, Abraham. &c. crediderunt absque Scriptura: non ergo fides tollitur verbo sublato: sed contra.

AD IV. Ex infusa docere sapientia op̄ortet eos, qui ex officio sic vocati sunt: Non enim omnes sunt doctores: Cuiusque tamen docere pro modulo suo.

AD V. Notitia propriè dicta est naturalis, ex naturæ principiis; ea natu-

raliter consistit in intellectu: At supernaturaliter supernaturalis notitia, quæ impropriè sic dicitur, est quædes. Et huius Demonstrationis est ex præexistente Reuelatione, & huius testibus: Atque inde est Conuictio transcendens rationem.

AD VI. Fide intelligimus supernaturaliter, quod est credere non lete.

AD VII. Patet supra ex S. Pauli bus.

AD VIII. Item inde. Dein, Fides maior est. Et diabolorum fides mortua est, habetque notitiam ex amissione beatifica; ideo non est vere des, licet vera. Demum Notitia fidei & Fides differunt: hæc solum est fiduum; illa etiam infiduum esse potest.

QVÆSTIO LV.

*Quod fidei iustificantis OB-
JECTVM?*

LUTHERANI perinde & CALVINIANI, ut patet quis st. 51. Fidei iustificantis obiectum ponunt specialem Dei misericordiam, in ito quidem Dei verbo propoſitam; at præceptum in Promissionibus. Ita communis apud Scholium in Cursu Theol. de iustific. quæst.

SVADENT istis. 1. Christus & Apostoli dicent *principiū* prædicandum esse Euangelium de promissionibus. 2. Cor. 1. 9. & 5. 18. Mat. 16. Att. 20. 24. Ergo idem principium est obiectum fidei.

2. Propter quod *principiū* cognitum & credatum datur vita æterna; idem est obiectum fidei: at id Christus est eiusque promissio: 17. 3. & 6. 47. Rom. 10. 11.

3. Stantib. promissionibus stat & fides: ipse cessantibus in altera vita, cessat & hæc: ergo fides præcipue respicit illas. 1. Cor. 13. 9. 12. 1. Thess. 11. v. 39. Ideo Paulus, 1. Cor. 1. 7ff. 13. omnem suam